

VERSLAS KAIME – GALIMYBĖS, POREIKIS IR IŠŠŪKIAI

**Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėja
Žaneta Vaitkuvienė**

DEMOGRAFINĖ PADĖTIS KAIMO VIETOVĖSE

2,39%

kai,

2,37 %

Gyventojų sumažėjimas kaime nuo 2020 m.

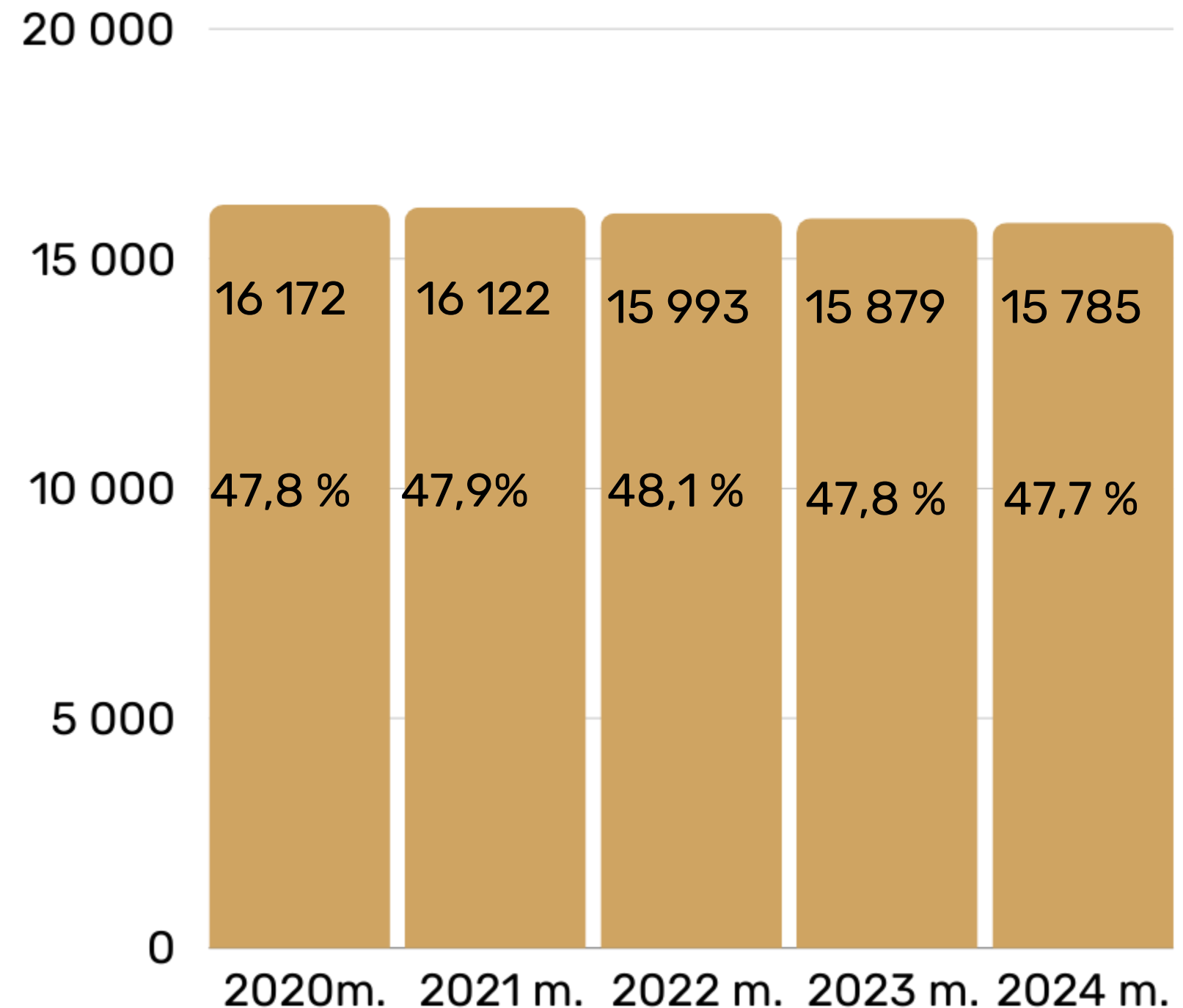
Gyventojų sumažėjimas visame Plungės rajone kartu su Plungės miestu nuo 2020 m.

2022 m.

Kaime gyveno 18,1 % jaunimo iki 18 m. 65,3 % darbingo amžiaus ir 16,6 % pensinio amžiaus gyventojai

2021 m.

Surašymo duomenimis kaime 42,9 % gyventojų gauna darbo užmokestį, o savarankiškai dirba tik 4 % gyventojų, kai tuo tarpu 8 % gyvena iš bedarbio pašalpos, o 7,6 % gyvena iš kitų pašalpų

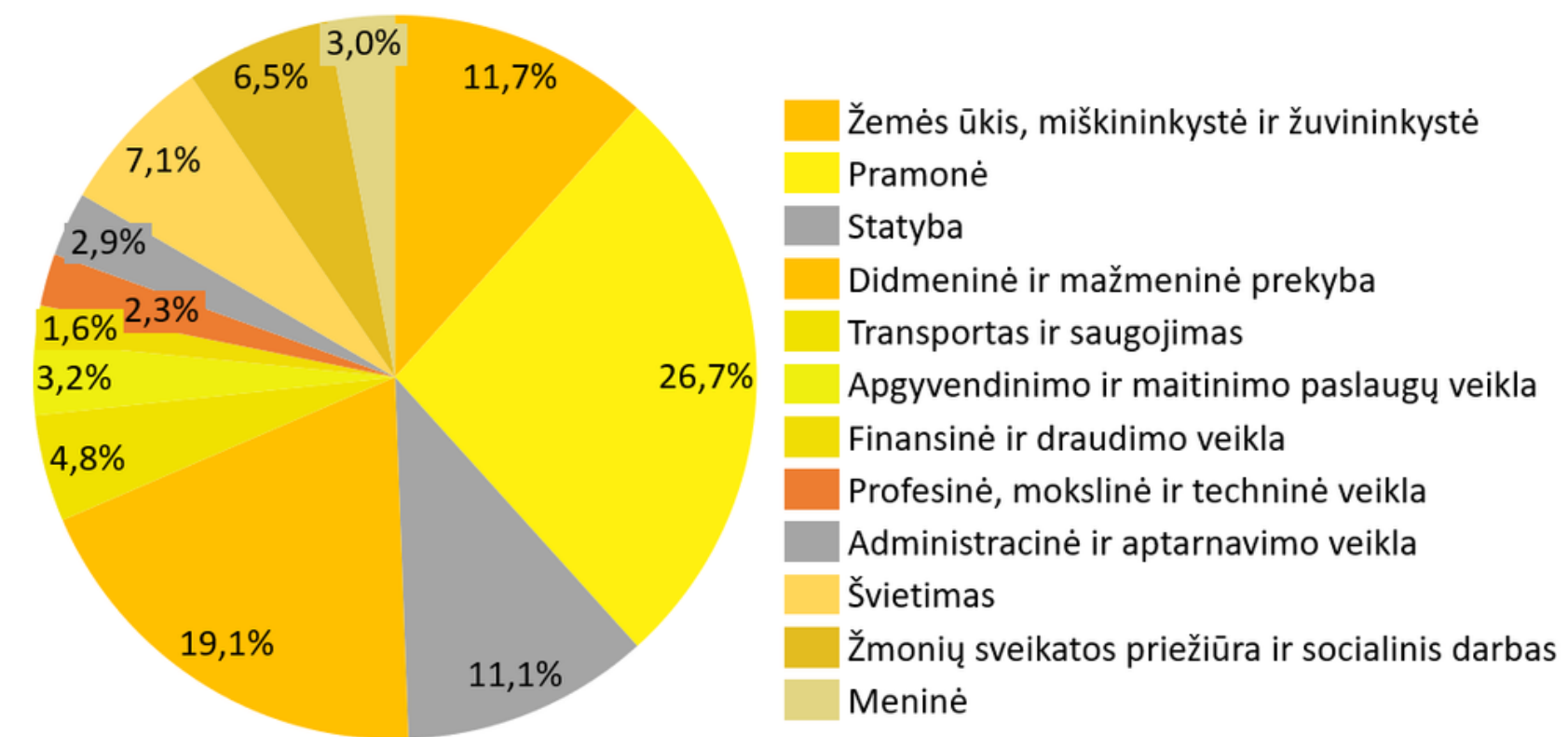
1 pav. Gyventojų skaičius kaimo vietovėse tūkst. ir dalis Plungės rajono savivaldybėje proc.

EKONOMINĖ SITUACIJA KAIMO VIETOVĖSE

2021 m. 26,7 % kaimo gyventojų dirbo pramonėje
19,1 % - prekyboje
11,7 % - žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuje
11,71% - statybų sektoriuje

9,6 % nedarbo lygis 2024 m. kovo 1 d., kai tuo tarpu Lietuvoje nedarbo lygis siekia 9,3 % (Telšių regione 9,8 %)

2023 m. Plungės rajono savivaldybėje veikė:
83 apgyvendinimo įstaigos;

2 pav. Plungės kaimiškiosios teritorijos darbuotojų pasiskirstymas pagal sektorius

VEIKSNIAI* DARANTYS ĮTAKĄ VERSLUMUI KAIME

STIPRYBĖS

Didžiausia Plungės rajono vertybė - Žemaitijos nacionalinis parkas

Vienas miškingiausių Lietuvos regionų (35,4 proc. teritorijos yra miškai)

Plungės rajonas yra puiki sustojimo vieta turistams vykstantiems į Lietuvos pajūrį

Plungės identitetą ypač atspindi nematerialus kultūros paveldas

Didelė dalis darbingo amžiaus gyventojų

Plungės rajone yra daugybė kilnojamų ir nekilnojamų kultūros vertybių

Daug veiklių NVO (kaimo bendruomenių ir kitų organizacijų)

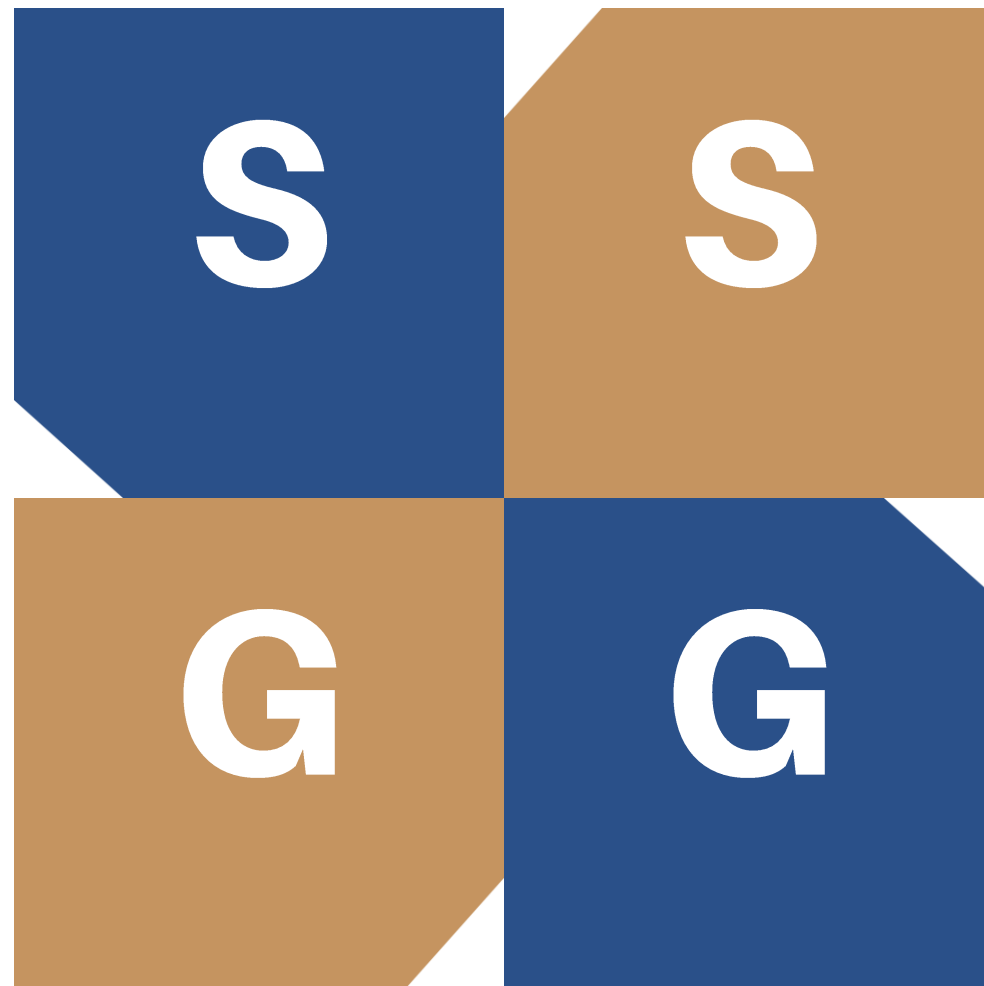
GALIMYBĖS

Sparčiai augantis ūkio subjektų skaičius tenkantis 10 tūkst. gyventojų

Didelį kiekį Plungės rajone esančių kaimo turizmo sodybų galima paversti turistų traukos centrais

Augantis ekologinių ūkių kiekis

Augantis mokinių skaičius

SILPNYBĖS

Didelė dalis pensinio amžiaus gyventojų

Didėja socialinę riziką patiriančių šeimų bei jose augančių vaikų kiekis

Sparčiai didėjantis nedarbo lygis

Mažėja laisvų darbo vietų

Mažo našumo žemė ūkio naudmenos

GRĖSMĖS

Augantis mirtingumas bei mažėjantis gimstamumas

Daugiau gyventojų išvyksta nei atvyksta

Spartus Plungės rajono savivaldybės gyventojų mažėjimas
Plungės rajonas pritraukia mažiau atvykstančiųjų nei išvyksta iš Plungės rajono

Mažėjančios darbo vietos Plungės rajono kaimiškojoje teritorijoje suponuoja apie tai, jog teritorijoje nėra pakankamai naujų verslų

**Plungės rajono kaimiškosios teritorijos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės (SSGG) nustatytos Plungės rajono savivaldybės vietos veiklos grupės 2023 m. parengtoje Plungės rajono 2023-2027 metų vietos plėtros strategijoje*

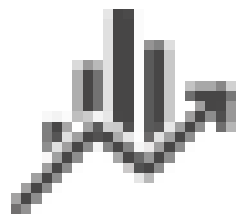
IŠŠŪKIAI*

Infrastruktūra

“Susisiekimas, toli nuo pagrindinių kelių tiek klientams tiek tiekėjams.”

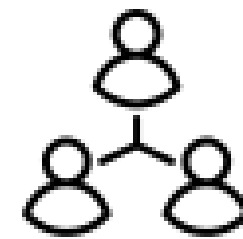
Komunalinės paslaugos, neveža atliekų taip dažnai kaip būtų poreikis pvz. vasaros sezonu.”

Ribotos rinkos

Sunku pritraukti investicijas

Kvalifikuotos ir nekvalifikuotos darbo jėgos trūkumas

Maža gyventojų koncentracija

Konkurencija su didmiesčiais

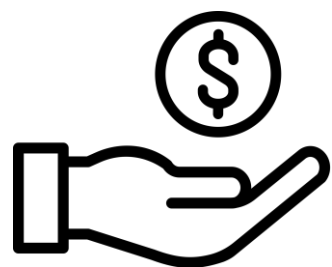
**Pagal 2023 m. Plungės rajono verslo atstovų, veiklą vykdančių kaimo vietovėje, apklausą.*

POREIKIAI*

Socialinė infrastruktūra

Grąžinti į rajoną jaunas žmones gyventi ir auginti vaikus kad socialinė infrastruktūra atitiktų šių dienų poreikius, būtų moderni ir įtrauki, daugiafunkciška ir prieinama kiekvienam.

Skatinti verslo produktyvumą

Plungės rajone gausu turistinių išteklių, kurie leidžia plėtoti įvairius verslus, taip prisitraukti daugiau turistų į rajoną.

Turizmo potencialio išnaudojimas

Bendradarbiavimo ir partnerystės ryšių užmezgimas ir plėtra tarp sektorių – paslaugų paketų (paslaugų žiedų) kūrimas.

Plėtoti NVO gebėjimus ir sąlygas perimti ir (arba) teikti viešąsias paslaugas

**Plungės rajono kaimiškiosios teritorijos poreikiai nustatyti Plungės rajono savivaldybės vietos veiklos grupės 2023 m. parengtoje Plungės rajono 2023-2027 metų vietos plėtros strategijoje.*

GALIMYBĖS*

Skatinti žiedinę ekonomiką ir trumpąsias maisto grandines;

Platelių kurortinės teritorijos statuso siekimas;

Platesnis atsinaujinančių išteklių panaudojimas – vėjo jėgainių plėtra;

Skatinti inovatyvių/aukštesnės pridėtinės vertės darbo vietų kūrimą.

**Pagal patvirtintą Plungės rajono savivaldybės 2021-2030 m. strateginį plėtros planą.*

AČIŪ UŽ DĒMESI!